

Το Άγκιστρο είναι το βορειότερο χωριό του νομού Σερρών. Χτισμένο στους πρόποδες του ομώνυμου όρους, δεσπόζει ακριβώς δίπλα στη συνοριακή γραμμή με τη γειτονική Βουλγαρία.

Η ιστορία του χωριού χάνεται στα βάθη των αιώνων. Επί βασιλείας Φιλίππου Β' της Μακεδονίας, 4ος αιώνας π.Χ, λειτουργούσαν στο όρος Άγκιστρο, μεταλλεία σιδήρου και χρυσού, που χρηματοδότησαν, μαζί με το Παγγαίο, την πανελλήνια εξόρμηση κατά των Περσών, με την εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Ασία. Την ίδια εποχή, αξιοποιούνται και οι θερμές πηγές, που εξασφαλίζουν συνεχή ανθρώπινη παρουσία στο διάβα των αιώνων. Το πέτρινο λουτρό, χρονολογείται από τη βυζαντινή εποχή (950 μ.Χ), όπως και ο πύργος στο κέντρο του χωριού, που λειτούργησε σαν ρολόι, κατά τον 14ο αιώνα.

Επί τουρκοκρατίας το χωριό ονομαζόταν Τσιγγέλι, με τον μπέη της περιοχής, και το χαρέμι του, να απολαμβάνουν τα ζεστά νερά του λουτρού. Σύμφωνα με την παράδοση, ο πέτρινος πύργος χρησιμοποιήθηκε ως φυλακή και ως τόπος εκτέλεσης. Στις τέσσερις γωνίες του, ακόμη υπάρχουν οι πέτρινες εξοχές, από τις οποίες στηνόντουσαν οι αγχόνες, για τις εκτελέσεις. Με τη λήξη των Βαλκανικών Πολέμων, το καλοκαίρι του 1913, λίγα μέτρα βορειότερα του χωριού καθορίστηκαν τα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας. Τα χρόνια που ακολούθησαν, και λόγω των ψυχρών σχέσεων με τους γείτονες, η περιοχή ήταν πλήρως στρατιοκοποιημένη ζώνη.

Το 1923, η έλευση προσφύγων από την περιοχή του Πόντου, μετά τη μικρασιατική καταστροφή, ενισχύει πληθυσμιακά το χωριό, δίνοντας ώθηση στην τοπική οικονομία.

Το 1920 ο πληθυσμός του χωριού αγγίζει τους 965 κατοίκους και στην επόμενη απογραφή, του 1928, οι κάτοικοι φτάνουν τους 1.240.

Προπολεμικά στην κοινότητα Αγκίστρου, ανήκαν ακόμη τέσσερις οικισμοί. Η Άνω Καρυδιά, η Κάτω Καρυδιά, το Δαμάσκηνο και το Κρασχωρι.

Μετά το 1935 στο όρος Άγκιστρο, κατασκευάζονται οχυρωματικά έργα στο πλαίσιο της Γραμμής Μεταξά. Στα σημερινά διοικητικά όρια της κοινότητας Αγκίστρου, υπάρχουν τα οχυρά ΚΑΡΑΤΑΣ και ΤΡΕΙΣ ΒΡΥΣΕΣ. Η έντονη παρουσία του στρατού, αποτυπώνεται στην απογραφή του 1940, όπου ο συνολικός πληθυσμός του χωριού, ανέρχεται στα 1.915 άτομα, ανάμεσά τους αξιωματικοί και έφεδροι. Με την κήρυξη του ελληνοϊταλικού πολέμου (1940) το Άγκιστρο και οι τέσσερις οικισμοί του, εκκενώθηκαν από τον πληθυσμό, λόγω των στρατιωτικών επιχειρήσεων και της επικείμενης γερμανικής εισβολής. Τα ξημερώματα της 6ης Απριλίου 1941, οι λιγοστοί φρουροί των οχυρών, επάνω από το Άγκιστρο, έγραψαν νέες σελίδες δόξας και ηρωισμού, καθηλώνοντας τις σιδηρόφρακτες ναζιστικές ορδές. Όλοι οι οικισμοί του Αγκίστρου, έσβησαν στη λαίλαπα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και του καταστροφικού εμφυλίου που ακολούθησε, ενώ το Άγκιστρο υπέστη σοβαρές καταστροφές. Μετά την απελευθέρωση και τη λήξη του εμφυλίου, όσοι από τους κατοίκους του Αγκίστρου επέστρεψαν, αντίκρισαν σχεδόν ερειπωμένο το χωριό τους. Με χρήματα του σχεδίου ΜΑΡΣΑΛ με το πείσμα και την αγάπη των ανθρώπων του, το Άγκιστρο ξαναχτίστηκε σχεδόν από την αρχή και έτσι επανήλθαν οι κανονικοί ρυθμοί ζωής, με τον πληθυσμό να αγγίζει τους 441 κατοίκους (1951).

Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, το Άγκιστρο με τον κοντινό Προμαχώνα, παρέμειναν απομονωμένα από τον υπόλοιπο νομό Σερρών, λόγω χαρακτηρισμού τους ως στρατιωτικής απαγορευμένης ζώνης. Οι δυσκολίες της μεταπολεμικής Ελλάδας, η πλήρης στρατιοποίηση της περιοχής των συνόρων είχε ως αποτέλεσμα να αυξομειώνεται ο πληθυσμός του χωριού, αφού πολλοί επέλεξαν να εγκατασταθούν στα μεγάλα αστικά

κέντρα ή στο εξωτερικό. Η συρρίκνωση του πληθυσμού αποτυπώνεται στις επόμενες απογραφές.